

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ управління Державної
служби якості освіти у
Хмельницькій області
«18» вересня 2023 року №10-0

ПРОГРАМА моніторингу щодо організації дистанційної та змішаної форми навчання в закладах загальної середньої освіти Хмельницької області

I. Загальні положення

Упродовж останніх років, спочатку пандемія, а потім повномасштабне вторгнення Росії спричинили суттєві зміни в організації освітнього процесу. Закладам освіти довелось прийняти виклики та швидко адаптуватись до нових реалій, а питання розвитку дистанційної (zmішаної) форми навчання набуло неабиякої актуальності. Незважаючи на те, що більшість закладів загальної середньої освіти Хмельницької області протягом 2022/2023 начального року відновили навчання в очному форматі, водночас залишається висока ймовірність нових непередбачуваних обставин, а відповідно і перехід шкіл на дистанційну та змішану форму навчання, які дозволяють організовувати освітній процес в різних режимах: збільшувати чи зменшувати офлайн- або онлайн- компоненти, обирати різні організаційні моделі та стратегії відповідно до можливостей, потреб і викликів.

Дистанційне (zmішане) навчання стало доволі серйозним випробуванням для всіх учасників освітнього процесу – педагогічної спільноти, учнів та їхніх батьків. Постало питання щодо готовності педагогічної спільноти, матеріально-технічного забезпечення для впровадження закладами освіти дистанційної та змішаної форми навчання, зокрема: забезпечення технічними засобами навчання і доступом до мережі інтернет (особливо у сільській місцевості), визначення

чіткого регламенту часу на проведення онлайн-уроків і самостійної роботи здобувачів освіти, індивідуалізація навчання, потреба у набутті нових педагогічних та комунікаційних навичок для роботи в умовах дистанційного та змішаного навчання, психологічна підтримка, здатність учнів до самоосвіти, умотивованість учнів, комунікація в процесі дистанційного навчання: між учителем і учнями, учнів між собою, проведення адаптаційних заходів після повернення до очного навчання, виявлення освітніх втрат, викликаних дистанційною (zmішаною) формою навчання, прийняття ефективних управлінських рішень щодо форм організації освітнього процесу та розроблення стратегій роботи закладів освіти в умовах війни.

В умовах воєнного стану важливо, щоб заклади освіти забезпечили право дітей на якісну освіту на безперервній основі, у тому числі дітей, які внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації вимушено опинилися за межами України та використовуючи різні форми організації освітнього процесу, надавали можливість здобувачам освіти отримувати якісну освіту.

Мета моніторингу: дослідити ефективність організації дистанційної та змішаної форми навчання в закладах загальної середньої освіти Хмельницької області, виявити та відстежити чинники, які впливають на якість надання освітніх послуг.

Відповідно до мети визначено **завдання** моніторингового дослідження:

- дослідити стан дотримання закладами освіти вимог щодо організації дистанційної та змішаної форми навчання;
- з'ясувати рівень готовності педагогічних працівників та учасників освітнього процесу сільської та міської місцевості до навчання за дистанційною та змішаною формою у закладах загальної середньої освіти;
- вивчити рівень технічного забезпечення усіх учасників освітнього процесу для організації ефективного дистанційного та змішаного навчання у закладах загальної середньої освіти у сільській та міській місцевості (пристрої, мережа, платформи);

- з'ясувати чинники, які перешкоджають ефективній організації дистанційного та змішаного навчання
- визначити кращі практики та проблеми в умовах дистанційного навчання на різних освітніх рівнях (циклах);
- розробити рекомендації за результатами моніторингового дослідження.

Об'єкти моніторингу:

- організація освітнього процесу у дистанційній та змішаній формі навчання в закладах загальної середньої освіти;
- здійснення освітньої та управлінської діяльності під час дистанційного навчання (матеріально-технічні, санітарно-гігієнічні, кадрові, навчально-методичні).

II. Суб'єкти моніторингового дослідження

1. Суб'єктом, що проводить моніторинг, є управління Державної служби якості освіти у Хмельницькій області.
2. Учасники дослідження:
 - 1) здобувачі загальної середньої освіти (початкова, базова, профільна);
 - 2) педагогічні працівники;
 - 3) керівники закладів освіти;
 - 4) батьки, інші законні представники здобувачів освіти.

III. Індикатори

1. Дотримання вимог щодо організації дистанційної та змішаної форми навчання:
 - відповідність освітній програмі закладу освіти;
 - створення умов для навчання (у тому числі для осіб з ООП);
 - забезпечення змістової взаємодії з суб'єктами дистанційного навчання;
 - дотримання санітарно-гігієнічних правил та норм;

- спосіб організації дистанційної та змішаної форми навчання в закладах загальної середньої освіти (пріоритетна модель, зміни у розкладі, зміни у КТП).

2. Діяльність учителів, учнів та батьків у сільській та міській місцевості під час організації дистанційного та змішаного навчання:

- підвищення кваліфікації вчителів з питань організації дистанційного навчання;
- система оцінювання результатів навчання учнів в умовах дистанційного та змішаного навчання;
- розроблення вчителями навчальних матеріалів (освітніх ресурсів);
- використання вчителями електронних підручників, додаткових ресурсів (відео, презентації);
- індивідуальні консультації з учнями та батьками;
- проведення навчальних занять синхронно/асинхронно;
- пріоритетні засоби комунікації з учнями;
- виявлення освітніх втрат, викликаних дистанційною (zmішаною) формою навчання.

3. Технічне забезпечення дистанційного та змішаного навчання у сільській та міській місцевості (інструменти дистанційного та змішаного навчання):

- доступ до мережі Інтернет у закладах освіти;
- доступ в учнів до мережі Інтернет, наявність технічних засобів навчання;
- рівень забезпечення учителів комп’ютерною технікою;
- пріоритет у використанні електронних платформ та інших освітніх ресурсів.

4. Чинники, які перешкоджають ефективній організації дистанційного та змішаного навчання:

- відсутність технічного забезпечення педагогів та учнів;
- неможливість доступу до цифрових ресурсів;

- низький рівень готовності педагогічних працівників до використання цифрових технологій для викладання, оцінювання та взаємодії з учнями;
- відсутність мотивації до навчання та викладання в умовах дистанційної та змішаної форми навчання.

5. Виклики та переваги дистанційної та змішаної форми навчання на різних освітніх рівнях (циклах):

- наявні здобутки в організації навчання за дистанційною та змішаною формою навчання;
- проблеми щодо організації дистанційного та змішаного навчання.

IV. Вид моніторингу

Зовнішній, регіональний.

V. Методи, принципи та параметри моніторингу

1. Методи проведення моніторингу:
 - 1) анкетування керівників закладів освіти, учителів, батьків, учнів.
2. Принципи, відповідно до яких проводиться моніторинг:
 - 1) науковість і методична обґрунтованість;
 - 2) об'єктивність;
 - 3) відповідність меті (валідність);
 - 4) системність;
 - 5) сприйняття громадськістю;
 - 6) безпека персональних даних;
 - 7) інформативність результатів для різних категорій споживачів.

VI. Цикли моніторингу та основні етапи проведення

1. Моніторинг проводиться періодично за такими циклами:
І цикл – I семестр 2023-2024 н.р.;
ІІ цикл – II семестр 2023-2024 н.р.;

III цикл – I семестр 2024-2025 н.р.

2. Основні етапи проведення моніторингу

Моніторинг передбачає такі етапи:

- 1) визначення мети та завдань моніторингу;
- 2) розроблення інструментарію моніторингу;
- 3) формування вибірки дослідження (заклади загальної середньої освіти, які беруть участь у моніторингу);
- 4) проведення онлайн опитування керівників закладів освіти, вчителів, батьків, учнів;
- 5) аналіз та узагальнення результатів моніторингу;
- 6) підготовка і оприлюднення звітів за результатами моніторингу;
- 7) підготовка і оприлюднення узагальненого звіту за результатами моніторингу;
- 8) оприлюднення рекомендацій за результатами моніторингу.

VII. Інструменти що будуть застосовані під час моніторингу

1. Для анкетування учасників моніторингу використовуються три типи анкет:

- 1) анкета для керівників закладів освіти;
- 2) анкета для учителів;
- 3) анкета для батьків;
- 4) анкета для учнів/учениць.

VIII. Проведення анкетування учасників моніторингу

Анкетування учасників моніторингу проводиться:

- 1) відповідно до норм і вимог:

Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 січня 2020 року № 54; нормативно-правових актів з питань організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти;

- 2) у терміни, визначені графіком відповідного циклу моніторингу;
- 3) у закладах загальної середньої освіти, які визначені відповідно до вибірки дослідження.

IX. Визначення результатів моніторингу

1. Обробка та узагальнення результатів моніторингу здійснюється на основі даних статистично-математичної обробки результатів анкетування.
2. Інформування про результати моніторингу здійснюється шляхом оприлюднення інформаційно-аналітичних звітів на офіційному сайті Державної служби якості освіти України та на сайтах засновників закладів освіти, у яких проводився моніторинг.

**Графік проведення моніторингу в 2023/2024 н. р.
та узагальнення його результатів**

№	Заходи	Відповідальні	Термін виконання
1.	Створення вибірки дослідження	УДСЯО у Хмельницькій області	До 30.09.2023
2.	Погодження керівників закладів освіти на участь у моніторингу	УДСЯО у Хмельницькій області	До 30.09.2023
3.	Проведення онлайн опитування	УДСЯО у Хмельницькій області	До 30.10.2023
4.	Аналіз та узагальнення результатів дослідження першого циклу	УДСЯО у Хмельницькій області	До 30.11.2023
5.	Оприлюднення звіту і рекомендацій за результатами першого етапу моніторингу	УДСЯО у Хмельницькій області	До 15.12.2023

**Графік проведення моніторингу в 2023/2024 н. р.
та узагальнення його результатів**

№	Заходи	Відповідальні	Термін виконання
1.	Проведення онлайн опитування	УДСЯО у Хмельницькій області	11.03.2024

2.	Аналіз та узагальнення результатів дослідження другого циклу	УДСЯО у Хмельницькій області	15.04.2024
3.	Оприлюднення звіту і рекомендацій за результатами другого циклу моніторингу	УДСЯО у Хмельницькій області	29.04.2024

**Графік проведення моніторингу в 2024/2025 н. р.
та узагальнення його результатів**

№	Заходи	Відповідальні	Термін виконання
1.	Проведення онлайн опитування	УДСЯО у Хмельницькій області	28.10.2024
2.	Аналіз та узагальнення результатів дослідження третього циклу	УДСЯО у Хмельницькій області	30.11.2024
3.	Оприлюднення звіту і рекомендацій за результатами третього циклу моніторингу	УДСЯО у Хмельницькій області	10.12.2024
4.	Оприлюднення узагальненого звіту за результатами моніторингу	УДСЯО у Хмельницькій області	25.12.2024
5.	Оприлюднення рекомендацій за результатами моніторингового дослідження	УДСЯО у Хмельницькій області	30.12.2024

Начальник управління

Валерій ОЛІЙНИК